

REPUBLIKA SRBIJA

RATEL

REGULATORNA AGENCIJA ZA
ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
I POŠTANSKE USLUGE

PREGLED TRŽIŠTA EKSPRES I KURIRSKIH USLUGA U REPUBLICI SRBIJI

- ČETVRTI KVARTAL 2019. GODINE -

Kontinuiranom analizom kvartalnih izvještaja u datom pregledu tržišta, a koji se odnosi na četvrti kvartal 2019. godine i daje prikaz uporednog pregleda četvrtog kvartala (Q4) 2019. godine u odnosu na treći kvartal (Q3) 2019. godine za ekspres pošiljke u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju, kao i za kurirske usluge u unutrašnjem poštanskom saobraćaju. Kako bi pregled tržišta pružio što bolji prikaz navedenih usluga na tržištu, takođe su prikazani i uporedni podaci u odnosu na isti kvartal (Q4) prethodne 2018. godine. Obradeni podaci odnose se na operatore koji su u posmatranom periodu bili aktivni na tržištu poštanskih usluga i koji su dostavili podatke u kvartalnim upitnicima. Ovo se posebno odnosi na podatke za kurirske usluge, jer broj aktivnih operadora, odnosno broj operadora koji dostavljaju podatke u kvartalnim izvještajima značajno varira iz kvartala u kvartal.

U tabelama koje slede, prikazani su podaci o ostvarenom obimu na tržištu ekspres i kurirskih usluga u 2018. godini (*Tabela 1, Tabela 2, Tabela 3*).

Obim 2018 Učešće obima po masi	Ekspres pošiljke UPS					Ukupno		Ukupan obim
	Pošiljke do 500 g		501 g-2 kg	2-10 kg	preko 10 kg	dokumenta	roba	
	dokumenta	roba						
		4.447.888	11.009.598	7.299.040	6.842.065	4.728.881	4.447.888	29.879.584
	13	32	21	20	14	13	87	100

Tabela 1: Ukupan obim ekspres pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju u 2018. godini

Obim 2018 Učešće obima po masi	Ekspres pošiljke MPS											Ukupno		Ukupan obim	
	Pošiljke do 500 g				501 g -2 kg		2-10 kg		10-20 kg		preko 20 kg				
	polaz		dolaz		polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz	
	dokum.	roba	dokum.	roba											
	111.680	23.077	176.307	31.927	29.349	77.718	27.537	82.304	6.673	21.585	7.625	26.307	205.941	416.148	622.089
	18	4	28	5	5	12	4	13	1	3	1	4	33	67	100

Tabela 2: Ukupan obim ekspres pošiljaka u međunarodnom poštanskom saobraćaju u 2018. godini

	Ukupno
Ukupan obim 2018	198.558

Tabela 3: Ukupan broj pošiljaka koje su obavili operatori kurirskih usluga u 2018. godini

Ekspres pošiljke u unutrašnjem poštanskom saobraćaju (UPS)

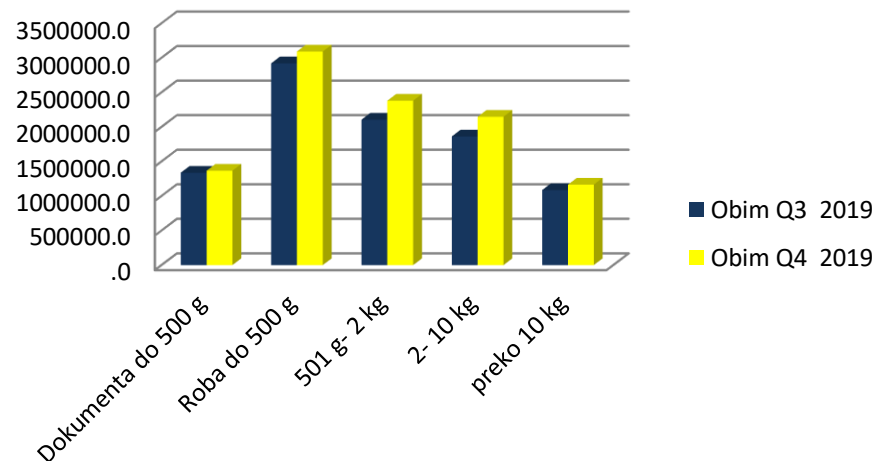
Kao i u prethodnom izveštaju koji se odnosio na treći kvartal 2019. godine, i u četvrtom kvartalu 2019. godine 14 poštanskih operatera je obavljalo ekspres usluge u unutrašnjem poštanskom saobraćaju. U nastavku je prikazan uporedni pregled četvrtog kvartala (Q4) 2019. godine u odnosu na treći kvartal (Q3) 2019. godine (*Tabela 4, Grafik 1*) koji se odnosi na tržište ekspres usluga u unutrašnjem poštanskom saobraćaju.

Kao što je slučaj i u prethodnim izveštajima, koji se odnose na Q1, Q2 i Q3 2019. godine, i u četvrtom kvartalu 2019. godine (Q4) zabeležen je ukupan porast obima saobraćaja (9%). Kao što se može videti u datom prikazu, iz prezentovanih tabela i grafika za posmatrane kvartale, u četvrtom kvartalu 2019. godine zabeležen je porast obima ekspres pošiljaka koje sadrže dokumenta (2%) u odnosu na treći kvartal 2019. godine, još veći rast beležimo u kategoriji pošiljke koje se odnose na robu po svim stopama mase, gde je zabeležen ukupan porast (10%). Najveći porast beležimo kod pošiljaka stope mase od od 2kg-10kg (15%)kao i kod pošiljaka stope mase od 501g-2 kg (13%).

	Ekspres pošiljke UPS - poređenje Q3/Q4 2019. godine					Ukupno ekspres pošiljaka		Ukupan obim
	Pošiljke do 500 g		501 g-2 kg	2-10 kg	preko 10 kg	Dokumenta	Roba	
	Dokumenta	Roba						
Ukupan obim Q3 2019	1.337.103	2.920.330	2.105.460	1.862.133	1.085.939	1.337.103	7.973.862	9.310.965
Ukupan obim Q4 2019	1.366.268	3.091.072	2.379.360	2.146.509	1.164.693	1.366.268	8.781.634	10.147.902
Stopa rasta/pada Q3/Q4 2019	2	6	13	15	7	2	10	9

Tabela 4: Poređenje obima ekspres pošiljaka za Q3 2019/Q4 2019. godine u unutrašnjem poštanskom saobraćaju

Ekspres pošiljke - UPS - poređenje Q3/Q4 2019. godine

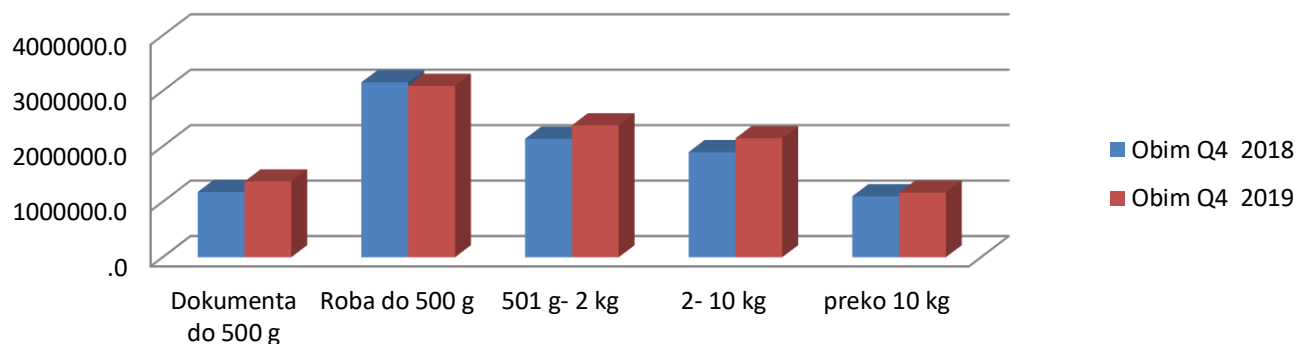
Grafik 1: Prikaz obima ekspres pošiljaka u unutrašnjem saobraćaju za Q3 2019. i Q4 2019. godine

Pregled koji nam pruža kompletnije podatke o stanju na posmatranom tržištu vidi se u uporednom pregledu ukupnog obima ekspres pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju za isti kvartal (Q4) u 2018. i 2019. godini. U odnosu na isti kvartal 2018. godine, u četvrtom kvartalu 2019. godine takođe je zabeležen ukupan porast obima ekspres pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju od 6%. Kada detaljnije pogledamo tabelu 5. Možemo istaći da je najveći rast pošiljaka zabeležen u kategoriji koje se odnose na dokumenta 16%, dok je najveći rast obima pošiljaka koje sadrže robu zabeležen u kategoriji stopa mase od 2kg-10kg(-13%), kao i u pošiljkama stope mase od 501g-2kg (11%). Neznatan pad u odnosu na isti period 2018. godine, beležimo jedino pošiljaka koje sadrže robu mase preko 10 kg (-4%) kao i kod robe do 500g (-2%). (Tabela 5, Grafik 2).

	Ekspres posiljke UPS - poređenje Q4 2018/2019					Ukupno ekspres pošiljaka		Ukupan obim
	Posiljke do 500 g		501 g-2 kg	2-10 kg	preko 10 kg	Dokumenta	Roba	
	Dokumenta	Roba						
Q4 2018	1.177.802	3.156.356	2.137.877	1.897.377	1.214.471	1.177.802	8.406.081	9.583.883
Učešće obima po masi Q4 2018	12	33	22	20	13	12	88	100
Q4 2019	1.366.268	3.091.072	2.379.360	2.146.509	1.164.693	1.366.268	8.781.634	10.147.902
Učešće obima po masi Q4 2019	13	30	23	21	11	13	87	100
Stopa rasta/pada Q4 2018/2019	16	-2	11	13	-4	16	4	6

Tabela 5: Poređenje obima ekspres pošiljaka u Q4 2018. i Q4 2019. godine u unutrašnjem poštanskom saobraćaju

Ekspres pošiljke - UPS- poređenje Q4 2018/2019

Grafik 2: Prikaz obima ekspres pošiljaka u unutrašnjem saobraćaju u Q4 2018. i Q4 2019. godine

Ekspres pošiljke u međunarodnom poštanskom saobraćaju (MPS)

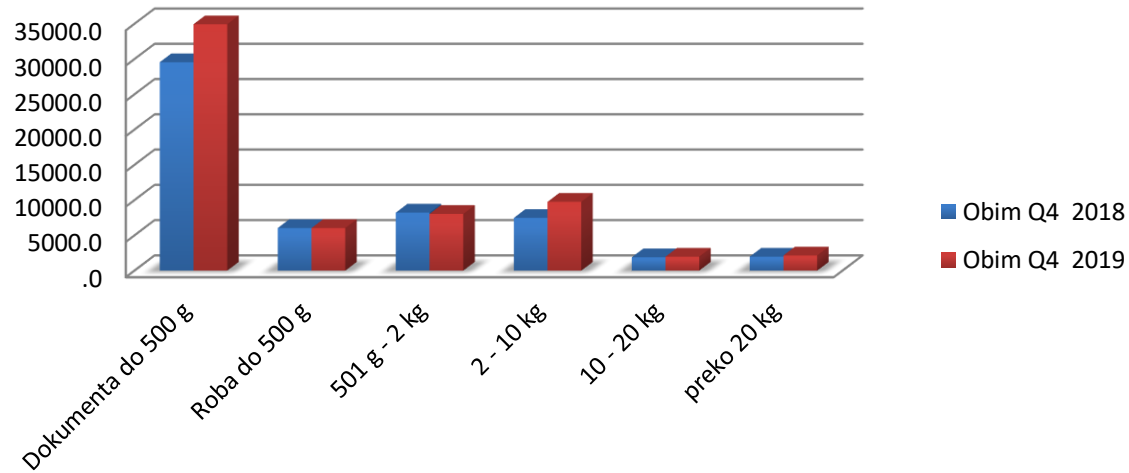
Što se tiče tržišta ekspres pošiljaka u međunarodnom poštanskom saobraćaju, potrebno je napomenuti da je u četvrtom kvartalu 2019. godine osam poštanskih operatora obavljalo ekspres usluge u međunarodnom poštanskom saobraćaju. Za ovo tržište dat je uporedni prikaz četvrtog kvartala (Q4) 2019. godine u odnosu na četvrti kvartal (Q3) 2018. godine (*Tabela 6, Grafik 3, Grafik 4*). Kao što se može videti u priloženoj tabeli, u četvrtom kvartalu 2019. godine ukupan obim pošiljaka je ostao na nivou četvrtog kvartala 2018. godine, i to blagi porast 2% pošiljaka u polazu, dok je primetan pad -2% pošiljaka u dolazu. Primetno je da se ukupan obim pošiljaka neznatno promenio posmatrano po stopama mase. Dok je zabeležen rast kod pošiljaka koje sadrže dokumenta u polazu mase od 0g do 500g (2%), tako je primetan i pad kod pošiljaka koje sadrže dokumenta u dolazu mase od 0g do 500g (-3%).

Takođe, u odnosu na 2018. godinu, u četvrtom kvartalu 2019. godine primetan je porast obima pošiljaka u polazu (2%) dok je u dolazu zabeležen pad (-2%), pošiljaka koja sadrže dokumenta, što je razlika u odnosu na prethodne kvartalne preglede.

	Ekspres pošiljke MPS - Poređenje Q4 2018/2019												Ukupno		Ukupno pošiljaka
	0-500 grama				501 g-2 kg		2-10 kg		10-20 kg		preko 20 kg		polaz	dolaz	
	polaz		dolaz		polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz					
	dokum	roba	dokum.	roba											
Q4 2018	29.552	6.037	44.410	8.778	8.227	20.221	7.476	23.923	1.887	6.228	1.983	7.124	55.162	110.684	165.846
Učešće obima Q4 2018	18	4	27	5	5	12	5	14	1	4	1	4	33	67	100
Q4 2019	34.931	6.040	41.761	9.265	8.041	22.778	9.757	24.747	1.984	6.634	2.150	9.306	62.903	114.491	177.394
Učešće obima Q4 2019	20	3	24	5	5	13	6	14	1	4	1	5	35	65	100
Stopa rasta/pada (2018/2019)	2	-1	-3	0	0	1	1	0	0	0	0	1	2	-2	0

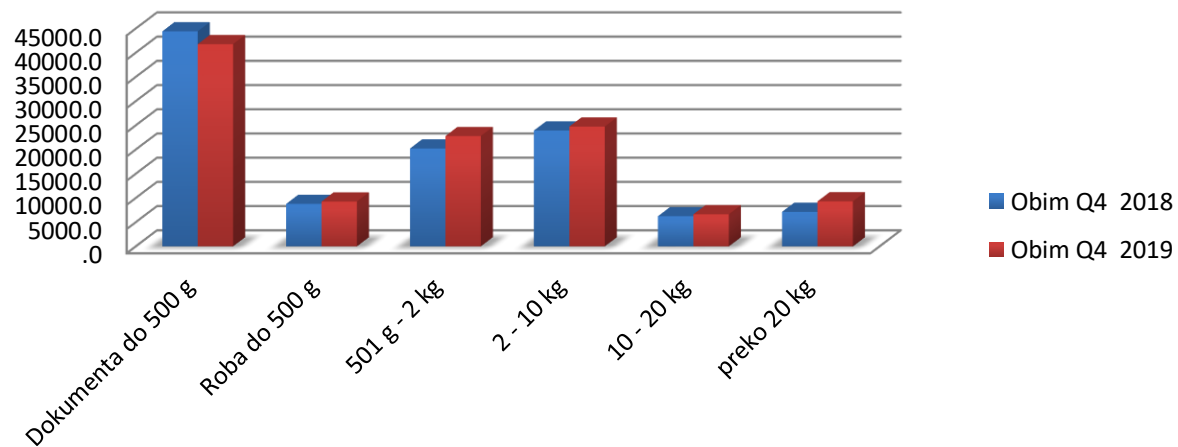
Tabela 6: Poređenje obima ekspres pošiljaka za Q4 2018/2019. godini u međunarodnom poštanskom saobraćaju

Ekspres pošiljke - MPS - pošiljke u polazu Q4 2018/2019

Grafik 3: Prikaz obima ekspres pošiljaka u polazu MPS za Q4 2018/2019 godine

Ekspres pošiljke - MPS - pošiljke u dolazu Q4 2018/2019

Grafik 4: Prikaz obima ekspres pošiljaka u dolazu MPS za Q4 2018/2019 godine

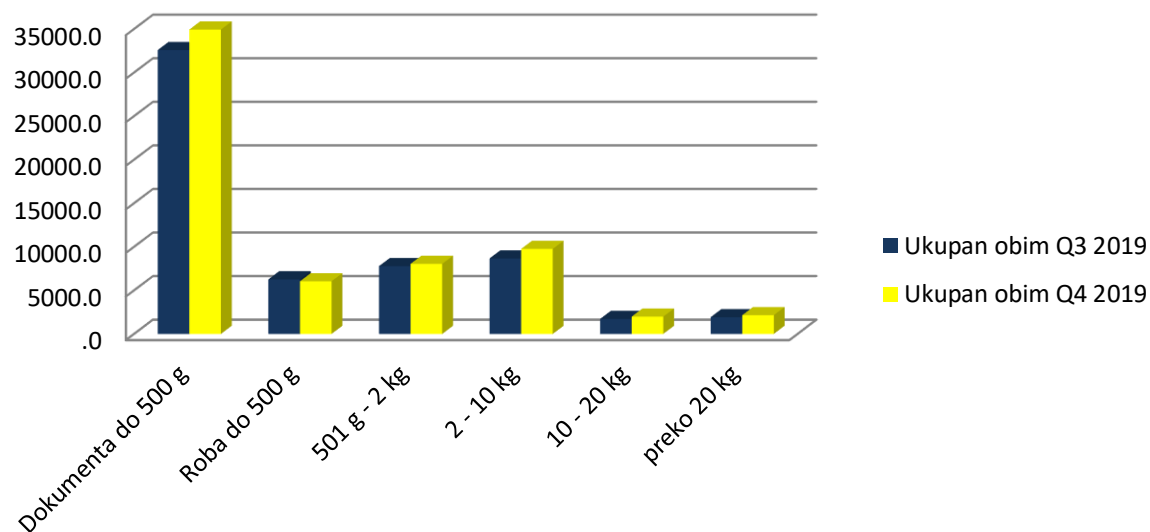
Za razliku od analize koja je posmatrala period Q4 2018. u odnosu na Q4 2019. godine, u ovom slučaju imamo drugačiju sliku kada posmatramo ostvareni obim pošiljaka u međunarodnom saobraćaju u četvrtom kvartalu 2019. godine u odnosu na treći kvartal 2019. godine. U četvrtom kvartalu beležimo porast ukupnog obima pošiljaka od 7%. Potrebno je istaći da je najveći porast primetan kod pošiljaka u dolazu i to u stopi mase 501g - 2kg (12%), 2kg - 10kg (15%) dok pošiljke preko 20kg u dolazu beleže značajan porast (28%). Po istim stopama mase primetan je i značajan porast pošiljaka u polazu, i to u stopi mase 501g - 2kg (3%), 2kg - 10kg (13%) dok pošiljke preko 20kg u dolazu beleže porast (12%). Pad obima saobraćaja beležimo samo u kategoriji robe mase 0-500g u polazu (-4%) i u kategoriji od 0-500g dokumenta u dolazu (-3%). (Tabela 7, Grafik 5 i Grafik 6).

	Ekspres pošiljke MPS - Poređenje Q3/Q4 2019. godine											Ukupno		Ukupno pošiljaka	
	0-500 grama				501 g-2 kg		2-10 kg		10-20 kg		preko 20 kg		polaz		dolaz
	polaz		dolaz		polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz					
	dokum.	roba	dokum.	roba											
Ukupan obim Q3 2019	32.576	6.264	43.099	8.525	7.784	20.258	8.664	21.510	1.721	6.344	1.920	7.298	58.929	107.034	165.963
Ukupan obim Q4 2019	34.931	6.040	41.761	9.265	8.041	22.778	9.757	24.747	1.984	6.634	2.150	9.306	62.903	114.491	177.394
Stopa rasta/pada Q3/Q4 2019	7	-4	-3	9	3	12	13	15	15	5	12	28	7	7	7

Tabela 7: Poređenje obima ekspres pošiljaka u Q3 2019. i Q4 2019. godine u međunarodnom poštanskom saobraćaju

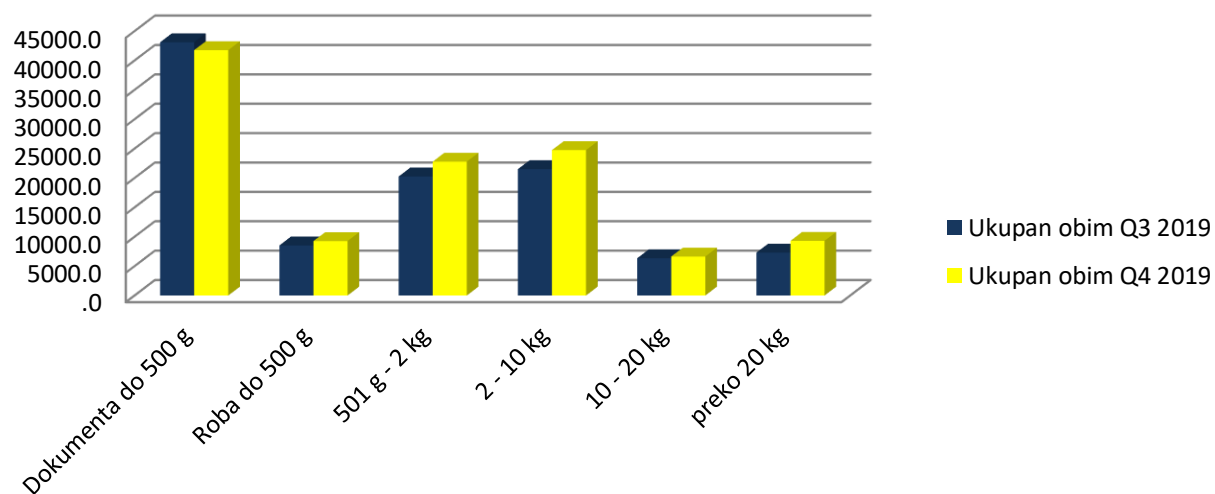
U dijagramima koji slede dat je uporedni prikaz ukupnog broja pošiljaka za četvrti kvartal 2019. godine u odnosu na treći kvartal 2019. godine, i to zasebno za pošiljke u polazu i dolazu.

Ekspres pošiljke - MPS - pošiljke u polazu Q3 i Q4 2019. godine

Grafik 5: Prikaz obima ekspres pošiljaka u polazu u međunarodnom saobraćaju u Q3 2019. i Q4 2019. godine

Ekspres pošiljke - MPS - pošiljke u dolazu Q3 2019 i Q4 2019. godine

Grafik 6: Prikaz obima ekspres pošiljaka u dolazu u međunarodnom saobraćaju u Q3 2019. i Q4 2019. godine

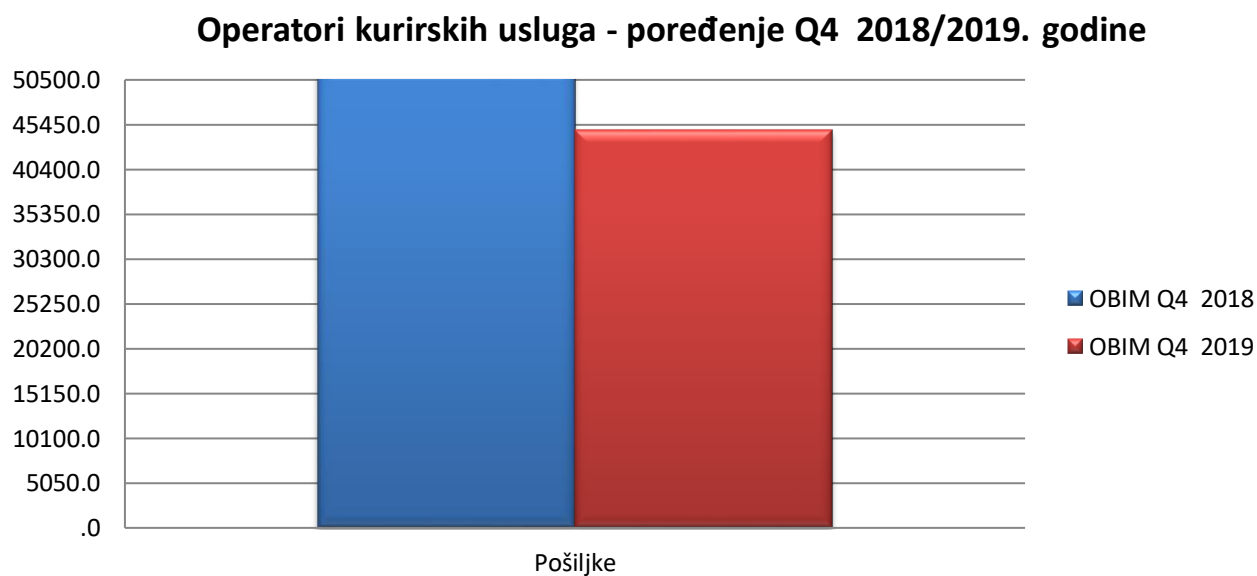
Kurirske usluge u unutrašnjem poštanskom saobraćaju

Što se tiče pregleda tržišta kurirskih usluga, a na osnovu dostavljenih podataka za četvrti kvartal 2019. godine, utvrđeno je da je 24 operadora obavljalo kurirske usluge. Za razliku od prethodnih izveštaja, neophodno je naglasiti da je broj kurirskih operadora koji su dostavili kvartalne izveštaje, značajno veći u odnosu na prethodne kvartalne izveštaje. S tim u vezi, u pregledu je dat uporedni prikaz četvrtog kvartala (Q4) 2019. godine u odnosu na četvrti kvartal (Q4) 2018. godine (*Tabela 8, Grafik 7*).

Primetan je pad broja pošiljaka u četvrtom kvartalu tekuće 2019. godine u odnosu na treći kvartal 2018. godine i to -13,6% (-27,3% u prethodnom kvartalnom izveštaju), što nam pokazuje trend pada ove usluge.

	Pošiljke
OBIM Q4 2018	51.844
OBIM Q4 2019	44.806
Stopa rasta/pada Q4 2018/Q4 2019	-13,6

Tabela 8: Poređenje obima pošiljaka kurirskih operadora za Q4 2018/2019 godine

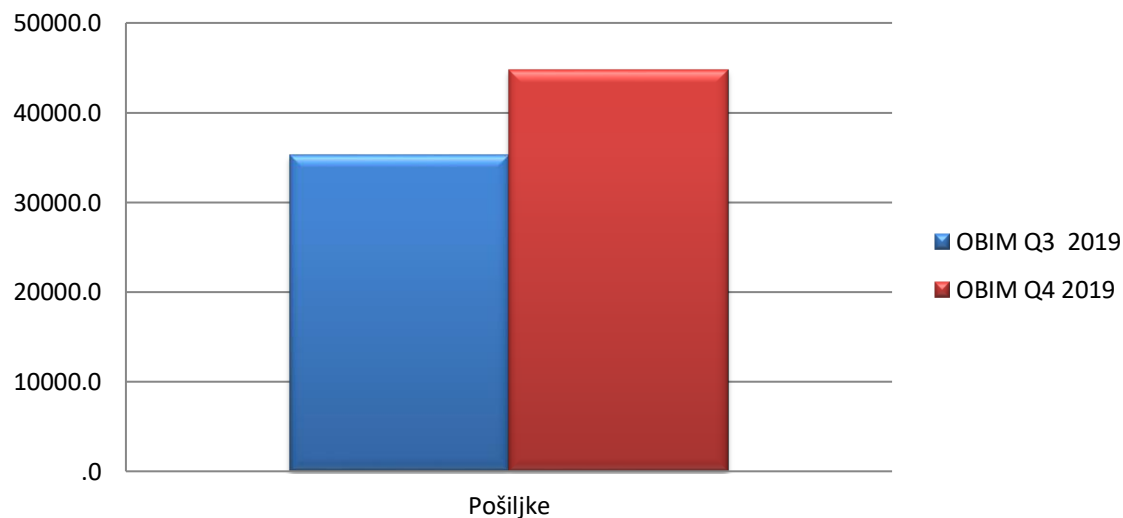
Grafik 7: Prikaz obima pošiljaka kurirskih operadora za Q4 2018/2019 godine

Analizirajući podatke koji se odnose na uporedni pregled četvrtog kvartala (Q4) 2019. godine u odnosu na treći kvartal (Q3) 2019. godine, možemo naglasiti da je posle dužeg vremena zabeležen porast broja pošiljaka i to čak 26,9%. Zanimljivo će biti posmatrati obim broja pošiljaka kurirskih usluga u narednom periodu, odnosno videti da li će se nastaviti porast broja pošiljaka, ili je ovaj porast u Q4 2019. godine posledica većeg odziva operatora koji su dostavili izveštaje. (Tabela 9, Grafik 8).

	UKUPNO
OBIM Q3 2019	35.299
OBIM Q4 2019	44.806
Stopa rasta/pada Q3 2019/Q4 2019	26,9

Tabela 9: Poređenje obima pošiljaka kurirskih operatora u Q4 2019 i Q3 2019. godine

Operatori kurirskih usluga - poređenje Q3 2019 i Q4 2019. godine

Grafik 8: Prikaz obima pošiljaka kurirskih operatora u Q4 2019. i Q3 2019. godine

Analiziranjem podataka četvrtog kvartala tekuće 2019. godine, možemo konstatovati da je obim ekspres pošiljaka u domaćem saobraćaju zabeležio porast(9%) odnosu na treći kvartal 2019. godine, što je i slučaj kada posmatramo četvrti kvartal 2019. godine u odnosu na četvrti kvartal 2018. godine gde je zabeležen porast od 6%.

Što se tiče pregleda podataka u međunarodnom poštanskom saobraćaju, evidentiran je porast obima pošiljaka (7%) u odnosu na treći kvartal 2019. godine, dok je obim pošiljaka ostao na nivou četvrtog kvartala 2018. godine.

Kao što smo već naglasili, u četvrtom kvartalu 2019. godine zabeležen je značajan porast obima kurirskih usluga u odnosu na treći kvartal 2019. godine i to za 26,9%, dok je u odnosu na četvrti kvartal 2018. godine zabeležen pad od 13,6%, tako da će biti interesantno posmatrati da li će trend povećanja biti nastavljen i u narednom periodu.